

**БЪЛГАРСКО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
„Д-Р ПЕТЪР БЕРОН” – ГР. ПРАГА, ЧЕШКА РЕПУБЛИКА**

**ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА УЧИТЕЛИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ В БСУ „Д-Р ПЕТЪР БЕРОН”,
ГР. ПРАГА**

РАЗДЕЛ I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящият кодекс определя етичните правила за поведение на учителите, служителите и работниците в БСУ „Д-р Петър Берон”, гр. Прага и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на училището. Той е разработен съгласно чл. 175 от ЗПУО.

Чл. 2. (1) Дейността на учителите, служителите и работниците в училището се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, прозрачност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

(2) Учителите, служителите и работниците изпълняват служебните си задължения при строго спазване на действащото законодателство в Република България, като съдействат за провеждането на държавната политика в областта на образованието .

(3) Учителите, служителите и работниците носят лична отговорност за недопускане на конфликт на интереси в работата си.

(4) Учителите, служителите и работниците в зависимост от функциите, които изпълняват, осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в училището като институция.

(5) Учителите, служителите и работниците извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват работата си в интерес на учениците и техните семейства.

(6) При изпълнение на служебните си задължения учителите, служителите и работниците се отнасят с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

Чл.3. Спазването на Етичния кодекс е задължително за всички членове на училището и се следи от Комисия по етика при БСУ „Д-р Петър Берон”, която разглежда случаите на неговото нарушаване и налага предвидените в него санкции. Етичният кодекс се поставя на видно място в училище и се публикува на интернет страницата на училището.

РАЗДЕЛ II

ЦЕЛИ

Чл.4. Етичният кодекс има за цел:

(1). Да представи основните ценности и принципи, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика;

(2). Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в практическата им дейност;

(3). Да насочи поведението и подпомогне работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика;

(4). Да очертае моралните отговорности на работещите с деца към детето, към семейството, към обществото и помежду си.

(5). Да формира организационна култура, спомагаща за утвърждаване на доброто име на училището.

(6). Да повишава общественото доверие в професионализма и морала на учителите, служителите и работниците в БСУ „Д-р Петър Берон“, гр. Прага.

РАЗДЕЛ III

ПРОФЕСИОНАЛНИ ЦЕННОСТИ И ПОВЕДЕНИЕ

Работещият с деца се ръководи от следните ценности и принципи:

Чл. 5.Работещият с деца трябва да притежава определени личности, морални и социални качества.

Чл.6.Работещият с деца специалист се обляга на своята компетентност - притежава знания, умения и квалификация за изпълняваната от него работа и отговорно прилага своето познание и опит.

Чл.7. Стреми се към професионална етика в отношенията, основаваща се на принципите:

- Услужливост към търсещите информация, услуги или съдействие;
- Отговорност и изпълнителност, съвместно изпълнение на задълженията си и стремеж към подобряване на извършваните услуги;

- Опазване и грижа за училищното имущество;
- Честност – коректно представяне на своята гледна точка;
- Вежливост – проява на устойчиво и любезно поведение;
- Отзивчивост;
- Опазване на поверителната информация;
- Лоялност, доверие и партньорство.

Чл. 8. Работещият с деца е длъжен да познава и спазва:

- (1). Специфичните за образователната система нормативни документи.
- (2). Закона за квалифицираната информация.
- (3). Закона за закрила от дискриминация.
- (4). Етичния кодекс на работещия с деца.
- (5). Вътрешноучилищните документи – правилници, правила, инструктажи и др.

РАЗДЕЛ IV

ЛИЧНОСТНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 9. Учителите, служителите и работниците създават и поддържат в процеса на работа среда, атмосфера и дисциплина, които благоприятстват и стимулират добър психоклимат, коректни взаимоотношения, конструктивно общуване и сътрудничество.

Чл. 10. Учителите, служителите и работниците следват поведение, което не накърнява престижа на училището, както при изпълнение на служебните си задължения, така и в своя обществен и личен живот.

Чл. 11. Учителите, служителите и работниците се стремят към благоприличие и подходящ външен вид, съответстващи на служебното поведение и на институцията , която представляват.

Чл. 12. Учителите, служителите и работниците зачитат правата на ученици, колеги, родители и граждани, като се въздържат от дискриминиращи действия и показват добро възпитание, уважение и внимателно отношение към всички и средата.

РАЗДЕЛ V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 13. Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

(1) Детството е изключително важен период от живота на човека.

(2) Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

(3) Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

(4) На всяко дете е гарантирано правото на: свобода на изразяване на мнение, свобода на мисълта, съвестта и религията, формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

(5) На всяко дете е осигурен равен достъп до образование.

Чл. 14. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие. Служителите са длъжни да не накърняват достойнството и честта на учениците.

Чл. 15. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 16. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал. Педагогическите специалисти прилагат индивидуален и диференциран подход в работата си за разгръщане на потенциала на всяко дете.

Чл. 17. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 18. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 19. Работещите с деца основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете. Те са длъжни да проявяват висок професионализъм в работата си и непрекъснато да повишават квалификацията си за ранна диагностика на обучителни затруднения.

Чл. 20. Работещите с деца разбират и уважават уникалността на всяко дете.

Чл. 21. Работещите с деца се съобразяват със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 22. Работещите с деца създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето. Те са длъжни да не излагат децата на фактори, които могат да застрашат тяхното психическо, физическо, нравствено и образователно развитие.

Чл. 23. Работещите с деца подкрепят правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 24. Работещите с деца осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 25. Работещите с деца не участват в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

Чл. 26. Работещите с деца не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите. Те са длъжни да не допускат личните им пристрастия, убеждения и вярвания да влияят на развитието на учениците.

Чл. 27. При съмнение за малтретиране се уведомяват органите за закрила на детето и да се следи дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 28. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, се оказва пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 29. Когато се разбере за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, работещите с деца имат моралната и законова отговорност да информират органите по закрила на детето.

Чл. 30. Работещите с деца опазват личната информация за възпитаниците си и техните семейства и да я ползват само и единствено в техен интерес и във връзка и по повод на изпълнение на моралните си и служебните си ангажименти .

РАЗДЕЛ VI

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 31. (1) Първостепенна отговорност на учителите, служителите и работниците на БСУ „Д-р Петър Берон”, гр. Прага е подпомагане семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

(2) Учителите, служителите и работниците се стремят за приобщаване на родителите към съдържанието и организацията на учебния процес на ниво „учител – директор – родители” и „класен ръководител – родители”, като зачитат правото на семейството да бъде информирано за обучението на техните деца и за всички решения, отнасящи се за тях. Педагогическите специалисти са длъжни да дават своевременна информация на родителите за резултатите от обучението.

(3) Зачитат достойнството на всяко семейство, неговите традиции и ценностите, породени от различната културна принадлежност, обичаи, език и убеждения.

(4) Уважават ценностите на семейството и правото му да взема решения за своите деца. Педагогическите специалисти са длъжни да дават информация на семейството за личностното развитие на ученика и информация, която е съществена за неговия напредък при спазване принципите на конфиденциалност.

Чл. 32. Учителите, служителите и работниците не позволяват и не участват в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 33. Учителите и служителите не използват своите отношения със семейството за лично облагодетелстване..

Чл. 34. Учителите, служителите и работниците не влизат в отношения с членове на семействата на учениците, които могат да навредят на ефективността на учебния процес и на взаимоотношенията учител-учител и учител – родител.

Чл. 35. Учителите, служителите и работниците са длъжни да пазят в тайна поверителната информация, станала им известна в изпълнение на служебните им задължения, като разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 36. В случаите на конфликт между членовете на семейството работят открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел да се помогне на всички страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържат от вземане страна в конфликта.

РАЗДЕЛ VII

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ

Чл. 37. В отношенията с колегите учителите, служителите и работниците в БСУ „Д-р Петър Берон”, гр. Прага проявяват уважение и коректност като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

Чл. 38. Учителите, служителите и работниците уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот.

Чл. 39. Учителите, служителите и работниците не провокират с поведението конфликтни ситуации и се стремят да ги предотвратят. При възникване на такива същите следва да се решават в рамките на добрия тон, като е недопустимо това да става в присъствието на външни лица.

Чл. 40. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на Етичната комисия към училището.

Чл. 41. Със своето лично поведение и чувство за отговорност учителите, служителите и работниците дават пример на своите колеги, а ръководителят – на своите подчинени.

Чл. 42. Учителите, служителите и работниците са длъжни да опазват данните и личната информация за колегите си, станали им известни при или по повод изпълнение на служебните им задължения, както и да не разпространяват информация, която може да навреди на авторитета и доброто име на колега.

РАЗДЕЛ VIII

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 43. Учителите, служителите и работниците в БСУ „Д-р Петър Берон”, гр. Прага се стремят за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 44. Работят за подобряване на сътрудничеството между организациите както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 45. Съдействат за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото като се стремят да разбират и уважават ценностите и традициите на различните култури в общността.

Чл. 46. Работят за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 47. Работят в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и се противопоставят на тези, които го нарушават.

РАЗДЕЛ IX

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 48. Конфликт на интереси възниква, когато учителят, работникът и служителят има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

(1) Учителят, служителят и работникът трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт информират ръководителя си.

(2) Учителят, служителят и работникът не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване. Педагогическите специалисти не може да извършват срещу заплащане обучение или подкрепа на деца или ученици, с които работи в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на децата и учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

(3) Учителят, работникът и служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(4) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, учителят, работникът и служителят може да се оттегли от служебни си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

РАЗДЕЛ X

ЕТИЧНА КОМИСИЯ

Чл. 49. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към БСУ „Д-р П.Берон”, гр Прага се създава Етична комисия, която се занимава с тълкуване на Етичния кодекс и даване на становища по сигнали и жалби, свързани с прилагането му.

Чл. 50. Етичната комисия е съставена от представители на учителите и служителите, които се избират от Педагогическия съвет. За работата си Етичната комисия използва Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на ПС.

Чл. 51. Етичната комисия разглежда не законови, а морални норми, но при спазване на законовата уредба на Република България. При неспазване на разпоредбите на Етичния кодекс на институцията се налагат санкции.

Чл. 52. Етичният кодекс на БСУ „Д-р П.Берон”, гр. Прага се приема на заседание на ПС, има отворен характер и може да бъде допълван и изменян с развитието на училището.

Чл. 53. При изчерпване функциите и правомощията на Етичната комисия се прилага Кодексът на труда.

Чл. 54. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си на заседание на ПС.

РАЗДЕЛ XI

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 55. Учениците в институцията са длъжни да:

- (1) Пазят авторитета и доброто име на институцията и педагогическите специалисти, които работят с тях;
- (2) Уважават различието в останалите членове в институцията, дължащо се на различна етническа, национална, религиозна или друга принадлежност или други личностни различия;
- (3) Не пречат на работата на педагогическите специалисти в институцията и да им оказват съдействие при необходимост;
- (4) Зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие.

РАЗДЕЛ XII

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 56. Родителите на учениците в институцията са длъжни да:

- (1) Осигуряват редовното присъствие на децата си в училище;
- (2) Съдействат на педагогическите специалисти в процесите по подкрепа за личностно развитие на учениците;
- (3) Присъстват редовно на провежданите родителски срещи;
- (4) Спазват Правилника за дейността на БСУ „Д-р Петър Берон“;
- (5) Зачитат правата, честта и достойнството на останалите членове на институцията;
- (6) Спазват нормите за културно поведение, не влизат във физически и словесни спорове, уронващи достойнството на учители и ученици.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 57. Запознаването с разпоредбите на Етичния кодекс на институцията се извършва в 7-дневен срок от утвърждаването му.

Чл. 58. При първоначално встъпване в длъжност, непосредственият ръководител е длъжен да запознае служителите с разпоредбите на този кодекс в 7-дневен срок от постъпване на работа.

Чл. 59. Настоящият Етичен кодекс влиза в сила от датата на утвърждаването му.

Чл. 60. Етичният кодекс на институцията е съгласуван с Обществения съвет към институцията (Протокол No /), приет е с решение на Педагогическия съвет (Протокол No /), и е утвърден със Заповед No / на директора на Българското средно училище „Д-р Петър Берон“.

Директор:

(подпис и печат на училището)

МАРИЯ ВЕЛИКОВА НОСИКОВА